
Kyrkomötet Ekonomiutskottets betänkande 2021:8

Antalet revisorer

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motion 2021:88 i vilken föreslås en kyrkoordningsändring som skulle innebära att kyrkofullmäktige, utöver en auktoriserad revisor/revisionsbolag skulle kunna välja 1–2 övriga revisorer. I nuvarande skrivning är kravet två övriga revisorer.

Utskottet menar att kyrkoordningens nuvarande regler ger utrymme för att gå utanför den egna geografiska gränsen och att en minskning av antalet skulle ge en ökad sårbarhet. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att kyrkomötet ska avslå motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:88.

Motionens förslag

Motion 2021:88 av Suzanne Fredborg, Antalet revisorer

Kyrkomötet beslutar att ändra bestämmelsen i 48 kap. 2 § andra stycket första mening-
en till att lyda enligt följande:

Kyrkofullmäktige ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare en eller två revisorer.

Yttrande från kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över motion 2021:88 i Kn 2021:5y, *bilaga*.

Bakgrund

Gällande bestämmelser och god revisionsred

Kyrkomötet beslutade 2005 med anledning av budgetutskottets betänkande 2005:2 att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att klarlägga vad som är god revisionsred inom Svenska kyrkan. Under årens lopp har revisionsfrågan behandlats av kyrkostyrelsen och 2009 beslutade kyrkostyrelsen om en utredning av revisionsbestämmelserna för hela Svenska kyrkan. Arbetet utmynnade i rapporten *Revision och granskning av kyrkans verksamhet* (SKU 2011:1). Rapporten låg därefter som underlag till kyrkostyrelsens skrivelse 2011:6 *Revision och granskning av Svenska kyrkans verksamhet* där förändringar föreslogs som till stor del avsåg mer enhetlig revision för alla nivåer inom Svenska

kyrkan samt en viss rensning av inomkyrkliga specialregler som redan omfattas genom lagstiftningens definition av revision.

Vid samma tidpunkt, 2011, infördes nya regelverk, ISA, för de auktoriserade revisorerna vilket medförde att kyrkoordningens revisionskapitel 48, 50 samt 52 även kunde anpassas till dessa, till exempel avseende kompetenskraven för den auktoriserade revisorn.

Vad som ska granskas inom ramen för den lagstadgade revisionen definieras genom kopplingen till god revisionssed. Utöver den lagstadgade revisionen innehåller kyrkoordningen krav på en utökad kyrklig verksamhetsrevision i form av granskning ”om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig”.

I kyrkostyrelsens skrivelse 2011:6 uttrycker kyrkostyrelsen vikten av verksamhetsgranskning.

Behovet av denna granskning är lika stor idag som tidigare. Att det vid sidan av lagstadgad revision finns en fördjupad kyrklig granskning av verksamhetens ändamålsenlighet är således både viktigt och naturligt.

Granskningen av verksamheten är väsentlig. Lika viktig är granskning av själva styrnings- och ledningsprocesserna. Granskning i syfte att bidra till en professionell och tydlig styrning av verksamheten är central för en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. På detta sätt tillför granskningen även ett framåtriktat mervärde.

Ekonomi- och egendomsutskottet behandlade skrivelsen i sitt betänkande EE 2011:1 Revision och granskning av Svenska kyrkans verksamhet m.m. Utskottet hade dessförinnan även inhämtat yttrande från budgetutskottet, B 2011:1y. Budgetutskottet önskade ett klarläggande kring frågan om återkoppling av verksamhetsrevisionens resultat. Ekonomi- och egendomsutskottet ställde sig bakom denna önskan. Utskottet uttalade sig även om vikten av att verksamhetsgranskningen.

Utskottet vill betona vikten av att räkenskapsrevisionen inte fick ske på bekostnad av den utökade kyrkliga revisionen. Båda revisionsuppdragen ska ges samma tyngd.

Kyrkomötet biföll kyrkostyrelsens skrivelse, dock utan förtydligande angående återkopplingen av verksamhetsgranskningens resultat.

Antalet revisorer samt ändringar kring revisorsersättare

I samband med de ändringar angående revisionen som trädde i kraft 2013 genomfördes även ändringar avseende revisorsersättare. Bestämmelsen om revisorsersättare kom att utgå helt. Detta följde av förändringen att i stället för att utse en enskild auktoriserad revisor blev det även möjligt att utse ett registrerat revisionsbolag. Därmed ansågs inte behov av ersättare vara nödvändigt och beslutet motiverades med att detta skulle minska risken för att kyrkoordningens bestämmelser om revisorer skulle vara kostnadsdrivande samt innebära en regelförenkling.

Samma beslut kom även att gälla övriga valda revisorer men med skillnaden att det är möjligt att med lokala beslut välja ersättare för dessa.

Kyrkostyrelsen tar i sin skrivelse KsSkr 2011:6 inte ställning till antalet övriga valda revisorer men i den utredning som ligger till grund för skrivelsen diskuteras möjligheten att i mindre enheter endast utse en övrig revisor. Detta ska dock tolkas i ljuset av att utredningen föreslog en delning av revisionsuppdraget där de övriga valda revisorerna i stället skulle utses till verksamhetsgranskare med skyldighet att avlämna en separat granskningsrapport. Kyrkostyrelsen valde att inte lägga fram detta förslag

utan betonade i stället vikten av den gemensamma granskningen vilket också kom att bli kyrkomötets beslut.

E 2021:8

Valbarhet för revisorer

Något krav på att revisorerna ska vara bosatta inom den granskade enhetens geografiska område finns inte. Detta gäller såväl den auktoriserade revisorn/revisionsbolaget som övriga revisorer. För övriga revisorer finns dock krav på uppnådd myndighetsålder samt krav på dop och medlemskap i Svenska kyrkan. Syftet är att man så långt som möjligt bör sträva efter att övriga revisorer har en relevant koppling till granskningsuppdraget.

Genom att det saknas krav på att revisorerna ska vara bosatta inom den enhet man ska granska, finns möjlighet för kyrkofullmäktige att utse övriga revisorer som även har uppdrag som revisorer i andra kyrkliga enheter.

Planerade projekt

Inom ramen för kyrkostyrelsens uppdrag till generalsekreteraren att löpande arbeta för förenklingar i kyrkoordningen kommer under våren 2022 ett projekt påbörjas om förtydliganden och förenklingar av kyrkoordningens bestämmelser om bland annat revision utifrån ett initiativ från kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska kyrkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:88.
--

Utskottet instämmer med motionären att det på vissa håll idag kan vara svårt att uppfylla kyrkoordningens krav på att det, utöver en auktoriserad revisor/revisionsbolag, även ska utses två övriga revisorer. En minskning av kravet till en enda person skulle dock leda till en ökad sårbarhet och i stället öka behoven av att utse revisorsersättare, något som idag inte är ett krav enligt kyrkoordningen. I takt med sammanläggning av församlingar till större församlingar/pastorat torde också möjligheterna att hitta lämpliga personer som är villiga att ta på sig uppdraget öka.

Utskottet vill även påtala möjligheten att dels hitta lämpliga uppdragstagare utanför församlingens/pastoratets geografiska område, dels möjligheten för revisorer från olika församlingar/pastorat att samverka kring granskningar.

Med hänvisning till detta föreslår utskottet att motionen avslås.

Digitalt sammanträde den 7 oktober 2021

På ekonomiutskottets vägnar

Mats Ludvigsson, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Mats Ludvigsson, ordförande, Veine Backenius, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Peter Bernövall, Marie Wojidkow, Åke Marcusson, Magnus Ek, David Lång, Bengt Kjellgren, Suzanne Fredborg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander och Bengt Bivall.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Leif Nilsson, Hilka Andersson, Roger Sjöberg, Patrik Linde, Kjell Kallenberg, Victor Backström, Berith Pagels, Mats

E 2021:8

Nilsson, Fredrik Ottesen, Petter Nilsson, Björn Falkeblad, Bertil Olsson och Terence Hongslo.

Biskoparna Åke Bonnier och Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi reserverar oss till förmån för motion 2021:88.

Suzanne Fredborg och Bengt Kjellgren

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2021:5y

Antalet revisorer

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2021:88

I motion 2021:88 föreslås att det bara ska krävas att kyrkofullmäktige väljer en revisor, men får välja två revisorer, utöver en auktoriserad revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

De principiella synpunkter på uppställningen av ett förslag till ändringar i kyrkoordningen och på beredningen av ett sådant förslag som kyrkorättsnämnden framför i yttrandet 2021:4y gäller även beträffande motion 2021:88.

I övrigt har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Digitalt sammanträde den 8 september 2021

På kyrkorättsnämndens vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Närvarande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Mattias Benke, Stig Eriksson, Anna-Lena Järvstrand, Bengt Kjellgren, Manilla Nordanstig, Mats Törnered och biskop Eva Nordung Byström.